

Skolan har ett ansvar vid nätkränkningar

Vi har nolltolerans mot kränkningar i skolan. Barn och elevombudet är tydlig med att skolan även bär ett ansvar vid nätkränkningar om/när det finns en koppling till skolans verksamhet (kopplingen kan exempelvis vara att barnen det gäller går i samma klass) – även om den kränkande handlingen utförts kvällstid från en dator hemma.

Ett led i det förebyggande arbetet mot kränkningar är att lärare och andra vuxna håller sig uppdaterade kring barnens internetvanor, eftersom det är en stor del av livet som lätt blir ”osynligt” för utomstående.

Källa: *Statens medieråd*

Till dig som <3 Internet

1. Tänk först, gör sen

Tänk efter innan du publicerar något på nätet. För vem vill du visa det? Det du publicerar på internet kan spridas (snabbt) och kan finnas kvar i framtiden. Glöm inte att du kan välja vem som kan se vad, med hjälp av olika funktioner på sajten.

2. Kolla alltid källan

Bakom varje sajt eller inlägg finns det alltid någon som vill något. Vem har gjort sajten du brukar besöka? Varför är den gjord? Det kan vara att informera, göra reklam, tjäna pengar eller få andra att tycka samma sak. Allt du läser och ser på nätet är inte sant. Informationen kan vara vinklad eller felaktig. Det är därför viktigt med källkritik när du läser på nätet och att du kritiskt granskar en text innan du citerar/kopierar den. Vem har skrivit texten och varför?

3. Ha rätt inställningar

Vilka användarvillkor och inställningar finns på sajten eller spelet? Finns det några uppföranderegler? Ta reda på vad som gäller genom att läsa på sajten eller fråga någon som kan. Undersök vilka inställningar du kan göra själv för att ta kontrollen över dina inlägg och foton.

4. Din egen attityd

Det du gör påverkar andra. Även det du gör på nätet. Kommentarer och foton kan få stor spridning utan att det är meningen, och sådant som är roligt i vanliga fall kan ibland misstolkas på nätet. En bra regel är att inte säga något på nätet som du inte skulle säga ansikte mot ansikte till personen.

5. Var medveten om vad du delar

Tänk på vad du delar med dig av till andra. Var försiktig med att ge ut personlig information om dig själv, t.ex. personnummer, känsliga bilder eller uppgifter om dig eller andra som du inte vill att alla ska känna till. Ge aldrig ut inloggningsuppgifter och lösenord.

6. När du kopierar

Om du vill citera någon annans text eller använda en bild eller foto från nätet, se till att du håller dig till reglerna. Uppge alltid källan. Det är bra att fråga din lärare eller någon annan vuxen vad som är fritt att använda och vad som är någon annans text och bild.

7. Fråga om lov

Om du lägger upp egna bilder: Fråga den som är med på bild innan du lägger upp den på nätet. Om du publicerar någon annans bild – fråga om lov först. Det är den personen som äger bilden. Alla vill inte vara med på nätet.

8. Prata med en vuxen innan du köper något

Prata med en förälder eller annan vuxen innan du köper något på nätet. En vuxen person måste godkänna dina betalningar. Det finns ibland dolda avgifter som gör det svårt att veta vad saker kostar på sajter eller spel. Fråga innan du köper eller säljer något på nätet så minskar risken att du blir lurad.

9. Det är du som bestämmer

Om du har kontakt med någon på nätet: Avbryt kontakten om det av någon anledning inte känns bra. Du har rätt att säga nej och sätta stopp. Det är du som bestämmer vad som är ok för dig. Fråga någon du litar på om du känner dig osäker.

10. Ta reda på vem

Var extra smart när du träffar nätkompisar för första gången. Du kan bli lurad. Fråga hur gammal personen är och ställ kluriga kontrollfrågor. Träffa aldrig någon du inte träffat förut ensam utan ta med någon du känner. Bestäm tid och en plats där det är mycket folk i rörelse, och berätta för kompisar eller föräldrar om kontakten.